

Vägivalda saab õppida märkama

EPL

Eesti Lastefond on välja andnud nõuandevoldiku "Vägivald ja laps", mis on mõeldud kooliõpetajatele. Voldik annab nõu, kuidas ära tunda füüsilise vägivalda all kannatavaid lapsi ja neid aidata.

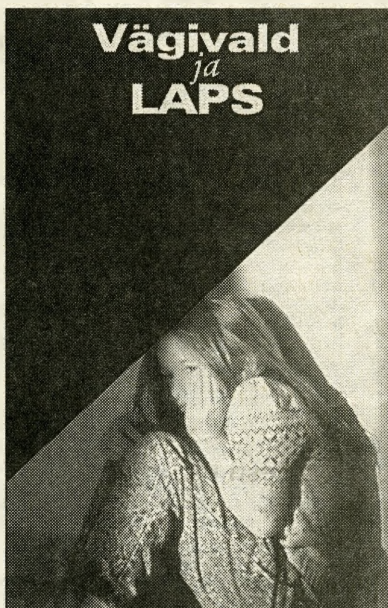
Sirje Grossmann-Loot Lastefondist ütles, et erinevail hinnanguil on Eestis iga neljas laps füüsilise vägivalda ohver või hooletusse jäetud. "Sageli on õpetaja ainus täiskasvanud inimene, kellega laps väljaspool kodu lähedalt kokku puutub. Seega on oluline, et ta oskaks märgata vägivalda ohvriks langenud õpilast ja teataks temast kohalikule sotsiaaltöötajale," selgitas Grossmann-Loot.

Õpetaja peaks tähelepanelikuks muutuma, kui laps:

- räägib ise tema kallal toime pandud vägivallast
- teeb enesetapukatse
- vigastab ennast meelega
- kaebab sagedasti valu ilma nähtava põhjusest
- käitub agressiivselt ja destruktiivselt
- ei reageeri valule
- on endassetõmbunud ja emotsioonitu
- käib tihti tualetis
- on väga kahvatu
- on väga õnnetu
- kardab üksi jääda
- ei usalda kedagi
- kardab oma vanemaid
- kardab kontakte vanemate inimestega
- ei sõbrune ühegi kaaslasega
- tunneb, et on karistamist väärt

Kui lapsel on:

- sageli näha kriimustusi, haavu, sinikaid, põletusjälgi ja ta ei oska adekvaatselt seletada nende tekkimist
- paranemisjärgus vigastused pärast pikemaajalist koolist puudumist
- püksirihma pandla, elektrijuhtme pistiku ja rusikanukkide kujulised vigastused
- kuumast veest tekkinud "kinda-või sokikujulised" põletushaavad kätel, jalgadel või tagumikul
- armid, mille on tekitanud nõöri või juhtme hõõrdumine kinniseotud lapsel
- aastaajale mittekohane riietus, mis võib peita vigastusi käsivartel ja jalgadel

- raskusi käimise või istumisega
- raskusi söömisega
- madal enesehinnang

Ükski loetletud tundemärkidest ei tõesta veel, et peres vägivallatsetakse laste kallal, rõhutatakse voldikus. Kui need aga ilmnevad sageli ja kombinatsioonides, tuleks kaaluda võimalust, et laps on koduse vägivalda ohver.

Kui laps räägib juhtunust:

- usu teda
- ära saa kurjaks, laps vajab emotsionaalset ja moraalselt tuge
- julgusta ja toeta last: Sa ei ole üksi oma õnnetusega, seda on juhtunud ka teiste lastega. Me peame sellest rääkima ka sotsiaaltöötajale, kes esitab palju küsimusi, kuid nii oled sa edaspidi väljaspool ohtu.
- ära "jahi" kõiki üksikasju juhtunust
- ära eelda, et laps vihkab vägivaldlatsejat, eriti kui too on perekonna liige
- leia piisavalt aega, et kohe ära kuulata lapse küsimused ja soovid
- ära anna lubadusi, mida sa ei suuda pidada
- võimaluse korral julgusta last, et sa toetad teda ja oled temale kättesaadav kogu aeg
- austa lapse õigust privaatsusele ja ära avalikusta juhtunut teistele õpetajatele ning koolikaaslastele
- ära ürita asja ise uurida, ära astu ise vastu vägivaldlatsejale
- pea nõu kooli direktoriga ja vajadusel teata juhtunust kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötajale